

Förebyggandeplan

Bilaga till kommunens handlingsprogram
för skydd mot olyckor

Innehåll

Förkortningar och definitioner	3
Inledning.....	4
Strategiska satsningar	4
Stöd till den enskilde.....	5
Socialt engagemang.....	5
Informations- och evenemangsplan.....	5
Utbildning.....	5
Myndighetsutövning	6
Kompetens.....	7
Delegation	7
Kvalitetssäkring.....	8
Tillsyn	8
Skriftlig redogörelse	8
Regelbundna tillsyner	9
Händelsebaserade tillsyner	9
Tematiska tillsyner.....	10
Samverkande tillsyner.....	10
Frister	10
Tillståndsprovning enligt LBE	15
Hjälp vid klassificering av farlig verksamhet.....	16
Remissinstans och yttrande till externa parter	16
Bygglov	16
Planärenden	16
Polisremisser.....	16
Sakkunnighetsutlåtanden	17
Serveringstillstånd	17
Trafikplanering.....	17
Länsstyrelsen	17
Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll	18
Olycksutredning	19
Uppföljning.....	19

Förkortningar och definitioner

- LSO** Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
- LBE** Lag (2010:900) om brandfarliga och explosiva varor.
- MSB** Myndigheten för samhällskydd och beredskap.
- SBA** Systematiskt brandskyddsarbete.
- L-ABC** L-ABC är ett begrepp inom kategorin första hjälpen. Förkortningen är en minnesregel och talar om i vilken ordning man bör prioritera vid en olycka. Andningsstillestånd bör till exempel prioriteras före blödning eftersom det är mest akut.
- LABC står för:
- L** - livsfarligt läge
 - A** - andning
 - B** - blödning
 - C** - chock eller cirkulationssvikt
- BBR** Boverkets byggregler.
- Vk** Verksamhetsklass. Utrymmen ska, utifrån avsedd verksamhet enligt boverkets byggregler, delas in i verksamhetsklasser. Samma byggnad kan delas in i flera verksamhetsklasser.

Inledning

Förebyggandeplanen reglerar det förebyggande arbete som räddningstjänsten genomför i brandsäkerhetshöjande syfte. Förebyggandeplanen är en bilaga till Norrtälje kommuns handlingsprogram för skydd mot olyckor.

Förebyggandeplanen ska vara en vägledning för all verksamhet inom det olycksförebyggande arbetet samt i tillsyns- och tillståndsprocessen och fungera som en styrning i vilka olika områden som räddningstjänsten bör agera utifrån kommunens skyldigheter enligt LSO. Förebyggandeplanen ska även vara en vägledning i objektsurvalet för vilka verksamheter som omfattas av räddningstjänstens tillsyn.

Förebyggandeplanen beskriver hur verksamheten gör för att uppnå de kvalitetsmål som återfinns i handlingsprogrammet samt hur verksamheten följer upp arbetet kring dessa. Uppföljning av arbetet sker genom kvartals- och årsvis sammanställning av nyckeltal för tillsyns- och utbildningsverksamheten.

Förebyggandeplanen innehåller även information om strategiska satsningar som verksamheten planerar att göra inom det olycksförebyggande arbetet. Dessa strategiska satsningar kan sträcka sig över hela handlingsprogrammets giltighetstid men kan även vara kortare satsningar som genomförs årligen, och dessa kan då komma att revideras vid behov.

Strategiska satsningar

- Då kommunens planer för nytt bostadsbyggande sker i mer komplexa och komplicerade miljöer samt i analytiskt dimensionerade byggnader ökar kraven på räddningstjänstens kompetens.
- Kommunens medborgare blir äldre och fler. Detta ställer ökade krav på omsorg och säkra lösningar för fortsatt boende i hemmiljö. Samverkan mellan räddningstjänst, boståndshandläggare och Tio-Hundra AB bör utvecklas för att identifiera prioriterade målgrupper för arbetet med skydd mot olyckor och trygghet i hemmiljö.
- Sotningsverksamheten, dvs. rengöring och brandskyddskontroll utförs i dagsläget av upphandlade entreprenörer. Behov finns att utveckla en tydligare och mer rättssäker myndighetsutövning. För det arbetet rekryteras en skorstensfejartekniker som under kvarvarande avtalsperiod utreder och implementerar nya rutiner och ansvarsfördelningar samt utvecklar förslag till verksamhetslösning efter avtalsperiodens utgång.

Stöd till den enskilde

Intentionerna i LSO är att den enskilde själv så långt det är möjligt utifrån dennes förutsättningar ska hantera sina risker. Kommunens skyldighet är att stödja och underlätta för den enskilde att själv hantera sina risker. Detta görs genom att informera och utbilda i såväl förebyggande som skadeavhjälpanande åtgärder samt att medvetengöra om riskerna. Två stora och viktiga målgrupper är barn och skolungdomar samt kommunens anställda.

Socialt engagemang

Räddningstjänstens personal arbetar för att vara förebilder och kan ge stöd till ungdomar. Det kan ske bland annat att genom skol- och utbildningsverksamheten bjuda in till dialoger och bidra till minskat antal anlagda bränder och till att antalet trafikolyckor med unga bilförare och cyklister minskar. Räddningstjänsten har även möjlighet att kunna utveckla verksamheten med ungdomar och tidiga insatser i samverkan med barn- och utbildningskontoret och socialkontoret.

Räddningstjänsten deltar i arbetet med ungdomar i samhällstjänst, genom att låta de ta del av arbetsuppgifter som förekommer inom räddningstjänsten under uppsyn av en handledare.

I samband med större ungdomsevenemang, exempelvis skolavslutningar och valborg, rör sig räddningstjänsten mycket ute i samhället för att bidra med trygghet och ökad säkerhet genom sin synlighet och med samtal. Man bidrar också till att störa oönskade aktiviteter med vandalism, droger, misshandel och liknande.

Informations- och evenemangsplan

Syftet med planen är att strategiskt planera inför och informera om hur, vad och i vilka sammanhang räddningstjänsten ska delta och synas med sitt budskap. För att underlätta denna planering bör en inventering och en långsiktig plan inklusive material finnas tillgängligt och kontinuerligt uppdateras för att passa in i evenemangens huvudsakliga innehåll.

Följande aktiviteter ska genomföras:

- Bevaka och vid behov närvara i regionala och nationella informationskampanjer, vilket med fördel samordnas med länets räddningstjänster samt Brandskyddsföreningen.

Utbildning

Räddningstjänsten har under 2015 startat upp avgiftsfinansierad utbildning till företag, organisationer, kommunala bolag (hel- och delägda) samt friskolor och fria gymnasier. Vissa utbildningar genomförs i samarbete med Brandskyddsföreningen.

Följande aktiviteter ska genomföras:

- Skolornas alla 6-åriga förskoleelever samt elever i årskurserna 2, 5, 8 samt gymnasieelever åk 2 ska genomföra räddningstjänstens utbildningsplan "Skydd".
- Årligen ska 50 % av kommunens anställda erbjudas utbildning i L-ABC eller brandskyddsutbildning.
- Räddningstjänsten erbjuder kurser till skolelever i islivräddning för att öka vattensäkerheten och medvetenheten hos de unga i kommunen. Detta finansieras genom självkostnadsprincipen, utslaget på årets alla utbildningar.

- Utveckla en utbildningskatalog och prislista för ex. SBA, Handbrandsläckare, Heta arbeten mm. till externa kunder.
- Utveckla en e-tjänst där kommunanställda och förtroendevalda kan anmäla sig till utbildningar.
- Utveckla konceptet "Skolan brinner".
- Översyn av utbildningsmaterial till skolelever samt de pedagogiska uppläggen.

Övriga aktiviteter som stöd till den enskilde:

- Kontinuerligt arbeta aktivt för att ha en informativ och uppdaterad webbplats där kommuninvånarna kan finna information som berör de, enskilt eller som verksamhet, exempelvis hur man kan bedriva systematiskt brandskyddsarbete, samt hur man genomför egenkontroller på handbrandsläckare och annat byggnadstekniskt brandskydd.

Myndighetsutövning

Myndighetsutövning är en form av maktutövande verksamhet som renderar i ett ensidigt beslut eller åtgärd vilket påverkar den enskilde. En definition återfinns i den gamla förvaltningslagen (1971:290) och säger "utövning av befogenhet att för enskild bestämma om förman, rättighet, skyldighet, disciplinpåföljd, avskedande eller annat jämförbart förhållande". Ett myndighetsbeslut är bindande för den enskilde.

Myndighetsutövning är en befogenhet att ta beslut vilka grundar sig på bestämmelser i författning, lag, föreskrift etc. För att säkerställa den enskildes rättigheter finns ett antal rättsäkerhetsprinciper vilka redovisas nedan.

Objektivitetsprincipen

Myndighetsutövningen ska vara saklig och opartisk vilket innebär att tjänstemannen inte får låta sig påverkas personligen så att beslutet i frågan får en annan utgång. Alla är lika inför lagen.

Legalitetsprincipen

Legalitetsprincipen slår fast att myndighetsutövning och dess beslut ska ha stöd i lagtext eller föreskrifter. All offentlig makt står under lagen.

Proportionalitetsprincipen

De beslut som fattas i enlighet med myndighetsutövning och som renderar i en åtgärd, inskränkning eller dylikt för den enskilde ska göra minsta möjliga påverkan som fortfarande uppnår målet med beslutet. Åtgärden ska vara lämplig, nödvändig och stå i rimlig proportion till nyttan som uppnås.

Ändamålsprincipen

Ett beslut som fattas med stöd av en lagbestämmelse får inte användas i ett annat syfte än vad som är menat med lagtexten. Ett beslut får inte användas som påtryckningsmedel för att uppnå vinning i ett annat ärende.

Behovsprincipen

Den åtgärd som påverkar en enskild får endast vidtas när behovet av denna åtgärd är påtagligt och när en åtgärd med ett mindre ingripande eller inskränkande beslut inte är tillräckligt.

Kompetens

Befattningen som tillsynsförare och tillståndsprövare ställer stora krav på yrkesskicklighet och professionalism. Verksamheten ska präglas av integritet, servicemedvetenhet och respekt gentemot den enskilde.

Höga krav ställs på förrättarnas förmåga att uttrycka sig i ord och skrift, att effektivt faktain-samla samt att kritiskt källgranska inhämtade uppgifter.

Rätt utbildning och erfarenhet är avgörande för att kvaliteten på myndighetsutövningen ska upprätthållas. Respektive utbildningsnivå ska motsvara den kunskap som förväntas behövas för olika typer av tillsynsobjekt och tillståndsprövningar. Se Tabell 1 nedan för beskrivning av de utbildningsnivåer som Räddningstjänsten förhåller sig till och vilka karakteriserande verksamheter som respektive roll arbetar med.

Tabell 1 Beskrivning av utbildningsnivåer.

Utbildningsnivå	Beskrivning	Karakteriserande tillsynsobjekt
Internutbildad personal	T.ex. delar av Tillsyn A inkl. tillämpbara byggregler	Tillsyn av räddningsvägar till flerbostadshus, stickprovstillsyn av mängd spolarvätska i försäljningslokal
Tillsyn A	(eller likvärdig utbildning)	Objekt i Vk 2A, mindre objekt i Vk 1, mindre objekt i Vk 4 (ex. vis Bed and Breakfast), Vk 5A
Tillsyn B	(eller likvärdig utbildning)	Större objekt i Vk 1, Vk 2B och 2C, Objekt i Vk 3B, medelstora Vk 4, Vk 5B (ex. vis HVB-verksamheter), Handläggning av LBE-tillstånd, LBE-tillsyner (ex. vis bensinstationer),
Påbyggnadsutbildning för brandingenjörer ("RUB"), Tillsyn B & stor erfarenhet av bl.a. riskanalys och riskhantering	(eller likvärdig utbildning)	Tillsyn av farlig verksamhet (LSO 2:4), större objekt i Vk 4, objekt i Vk 5C och 5D, objekt i Vk 6

Fortbildning inom myndighetsutövning behöver inte enbart vara synonymt medpåbyggnadsutbildningar i MSB:s regi utan även andra kurser och utbildningar ska kunna genomföras i mån av resurser. Dessa kurser kan t.ex. vara kortare retorik- eller svenskakurser, datorkurser i bl.a. Office-paketet samt fortbildning inom husbyggnadsteknik.

Delegation

Tillsyn och tillståndsprövning får utföras av räddningschef eller dennes delegerade utsedd medarbetare.

Myndighetsbeslut får fattas av räddningschef, ställföreträdande räddningschef samt enhetschef för samhällsskydd. Delegationsordningen styr beslutsfattandet mer utförligt.

Kvalitetssäkring

Kvaliteten i räddningstjänstens förebyggande arbete är mycket viktig och ska hållas hög. En god kvalitet deklarerar förtroende och professionalism.

För att kvalitetssäkra arbetet och skapa en enhetlig och gemensam bedömningsgrund kvalitetssäkras skrivelser innehållandes myndighetsutövning. Kvalitetssäkringen sker genom interngranskning utförd av en annan medarbetare för att verifiera både det skrivna språket och bedömningar av brandskydd och andra förhållanden.

Gemensamma och regelbundna möten med samtliga förrättare hålls för att diskutera aktuella ämnen och uppkomna svårbedömda objekt etc. Veckomöten hålls för att avhandla ämnen i närtid, längre månadsmöten hålls för planering av verksamheten samt fortbildning.

Att genomföra tillsynsförrättningar tillsammans med en kollega är ett effektivt sätt att förbättra sin utövning och få tips på både metoder att förbättra och metoder som är framgångsrika. Samtliga förrättare bör genomföra gemensamma tillsynsbesök 1-2 gånger per år.

Tillsyn

Tillsyn sker enligt LSO 5 kapitlet och LBE 21§.

Räddningstjänstens handlingsprogram enligt LSO sammanfattar de identifierade riskområdena för Norrtälje kommun och tillsynsverksamheten ska anpassas utifrån dessa. Handlingsprogrammet upprättas för varje mandatperiod och är aktuellt i fyra år. Förebyggandeplanen som styr tillsynsprocessen ska ses över och omarbetas vid behov varje år, syftet är att kunna agera proaktivt och följa samhällsutvecklingen även under kortare tid än fyra år.

Tillsynsplaneringen omfattar inte den rengöring (sotning) och brandskyddskontroll som utförs enligt LSO 3 kapitlet vilken utförs av kommunens utsedda skorstensfejarmästare. Taxeringsbestämmelser och arbetsordning styrs av separata dokument. Planen omfattar inte heller taxeringsbestämmelserna för tillsyns- eller tillståndsverksamheten enligt LSO 5 kap. och LBE 16§ samt 21§ utan dessa återfinns i separata dokument.

Skriftlig redogörelse

Som verktyg i räddningstjänstens tillsynsprocess används även den skriftliga redogörelsen för brandskyddet. Redogörelsen är enligt LSO 2 kap 3 § ett krav för ägare av byggnader eller andra anläggningar där det med hänsyn till risken för brand eller konsekvenserna av brand att dokumentera och redogöra för sitt brandskydd. Redogörelsen görs i enlighet med föreskriften inom området (SRVFS 2003:10). Beroende på situation kan redogörelsen begäras in inför en tillsyn, i samband med en tillsyn eller efter en tillsyn för att sedan granskas i syfte att höja det brandförebyggande arbetet inom byggnaden eller anläggningen. Den skriftliga redogörelsen begärs även in vid klassificering av farlig verksamhet, se vidare under aktuellt kapitel.

Tillsynsverksamheten och tillsynsbesöken ska vara granskande kring det byggnadstekniska brandskyddet. Rådgivning är en central komponent vid tillsyn av det organisatoriska brandskyddet. Tillsynsför rättaren ska vara tydlig och pedagogisk för att förklara de budskap och beslut som förmedlas.

Tillsyner kan utföras på samtliga verksamheter eller objekt som omfattas av LSO och LBE. En tillsyn kan initieras av olika anledning och genomförs med olika frister (intervall).

Tillsyner			
Händelsebaserade <ul style="list-style-type: none"> - Efter insats - Efter tips - Vid begäran av remiss - Vid annan uppkommen händelse 	Regelbundna <ul style="list-style-type: none"> - Skriftlig redogörelse - Förskolor - Serveringstillstånd - Trästaden - Förläggningar - Fyrverkeriförsäljning 	Tematiska <ul style="list-style-type: none"> - Julhandel - Camping / gästhamn - Badstränder - Byggnader där RTJ insats krävs för utrymning. 	Samverkande <ul style="list-style-type: none"> - Bygg & Miljö - Socialkontoret - Övriga kommunen - Länsstyrelsen - Räddningsregionen

Regelbundna tillsyner

Regelbundna tillsyner genomförs på objekt som omfattas av kravet på skriftlig redogörelse enligt LSO 2 kap. 3§. På dessa objekt finns det enligt lagstiftningen en förhöjd risk för brand eller allvarigare konsekvens av brand och därmed finns ett skäligenligt motiv till den regelbundna tillsynen.

I Norrtälje kommun genomförs även regelbundna tillsyner på förskolor och dagliga verksamheter som inte omfattas av kravet på skriftlig redogörelse eftersom det även där finns en utrymningsproblematik med barn som inte själva kan förväntas utrymma och som dessutom sover delar av dagen. Regelbundna tillsyner genomförs även på förläggningar som inte omfattas av kravet på skriftlig redogörelse. Motiveringen till dessa tillsyner är de många, exempelvis barn- och ungdomskolonier som bedriver verksamhet i kommunen, ofta i äldre träbyggnader. Även hem för ensamkommande flyktingbarn samt asylsökanden ingår.

Norrtälje stadskärna består av en trähusbebyggelse med riksintresse. Brandskyddet i äldre byggnader är inte lika tillförlitligt som i nya byggnader, därför genomförs regelbunden tillsyn i trästaden.

Händelsebaserade tillsyner

Räddningstjänsten kan ibland välja att genomföra en extra tillsyn som föranleds av något annat än den regelbundna fristen. En sådan anledning kan till exempel vara efter signaler från egen personal att någonting inte ser helt bra ut, efter orosanmälan från allmänheten eller vid begäran om yttrande för serveringstillstånd. En händelsebaserad tillsyn kan, i likhet med lagrummets utrymme, genomföras både på objekt eller i verksamheter som omfattas av regelbundna tillsyner och på objekt eller verksamheten som normalt sett inte omfattas av kravet på den regelbundna tillsynen.

Tematiska tillsyner

Tematiska tillsyner kan genomföras både på objekt eller i verksamheter som omfattas av regelbundna tillsyner och på objekt eller verksamheten som normalt sett inte omfattas av kravet på den regelbundna tillsynen. De tematiska tillsynerna riktar fokus på ett aktuellt område och syftar till att stärka skyddet mot olyckor genom punktinsatser. Dessa insatser kan till exempel omfatta kontroll av utrymningsvägar i varuhus vid julhandeln då butikernas normala lager ofta inte räcker till utan andra utrymmen även används. Sommartid kan campingar, gästhamnar eller badstränder tillsynas i syfte att förebygga både bränder, olyckor med till exempel läckande gasol eller drunkningar. Inte sällan blir det problem för räddningstjänsten att använda räddningsvägar och uppställningsplatser för höjdfordon på vintern då snöröjningen inte alltid omfattar även dessa ytor. Det finns även exempel på områden där det efter en tid både har planterats träd och buskar för att öka trivselen eller ställts dit stenblock för att minska den olovliga bilkörningen från privatpersoner.

Samverkande tillsyner

Genom att bedriva samverkande tillsyner tillsammans med andra förvaltningar i kommunen eller andra myndigheter kan besöken både effektiviseras och synergieffekter uppnås. Ofta finns kopplingar mellan flera olika lagstiftningar och samordningsvinster finns till exempel med Länsstyrelsen gällande tillsyner på verksamheter som omfattas av både Sevesodirektiven och som klassas som farlig verksamhet enligt LSO, Arbetsmiljöverket ställer krav på brandsäkerhet på arbetsplatser och Miljökontoret genomför tillsyner på drivmedelsstationer. Kvällstillsyner på krogar och restauranger tillsammans med Skatteverket och alkoholhandläggarna är ett bra forum för att se hur verksamheternas organisatoriska brandskydd fungerar i praktiken. Samverkande tillsyner genomförs både på objekt eller i verksamheter som omfattas av regelbundna tillsyner och på objekt eller verksamheten som normalt sett inte omfattas av kravet på den regelbundna tillsynen.

Frister

Fristerna för den regelbundna tillsynen ska ses som ett riktvärde och en normalbild. I samband med genomförd tillsyn kan räddningstjänsten välja att både korta ner eller förlänga fristen till nästa tillsyn beroende på hur brandskyddet (både det byggnadstekniska och det organisatoriska) är beskaffat.

Fristerna för tillståndstiden ska även dessa ses som riktvärden. I samband med tillståndsansökan kan tillståndsmyndigheten (räddningstjänsten) fastställa en annan tillståndstid om det finns särskilda skäl som kan anses påverka beslutet, exempelvis kontrollintervall för cistern, periodisk eller tillfällig verksamhet.

Tillsynsfristerna enligt LSO samt tillsyns- och/eller tillståndstider enligt LBE specificeras i nedanstående tabeller (Tabell 2 och Tabell 3). För verksamheter som omfattas av tillsyn enligt LSO har tabellen anpassats för att stämma överens med verksamhetsklasserna enligt Boverkets byggregler, BFS 2011:26 – BBR 19, eller senare men omfattar även de som uppfördes enligt tidigare bygglagstiftning.

På objekt eller i verksamheter som omfattas av tillsynskravet i både LSO och LBE genomförs ofta kombinerade tillsyner. Då styrs tillsynsfristen av den lagstiftningen där räddningstjänstens frister är kortast, oftast anpassas fristen för tillsyn enligt LBE till fristen för tillsyn enligt LSO.

Följande aktiviteter ska genomföras:

- 120 tillsyner ska genomföras årligen, varav cirka 90 % bör vara regelbundna alternativt tematiska.

Verksamhetsklass	Objekt	Frist	Anmärkning
Vk 1	Industri. Byggnader eller anläggningar där minst 100 personer är sysselsatta samtidigt.	2 år	
	Industri. Anläggning som omfattas av 2 kap. 4§ i LSO eller Sevesolagen (SFS 1999:381).	2 år	
	Industri. Verksamheter för vilka det krävs tillstånd enligt LBE.	2 år	Ej bensinstation.
	Industri. Byggnader eller anläggningar där minst 20 personer är sysselsatta samtidigt eller med en yta större än 2500 m ² .	3 år	
	Kulturhistorisk byggnad. För kontorsändamål e.dyl.	4 år	<i>T.ex. byggnader och verksamheter belägna i trähusstaden Norrtälje i kvarteren Typhon, Justitia, Phoebus, Venus, Faunus, Mercurius, Pelikanen, Neptunus, Norrtälje-Båtsman, Norra berget, Större Pan, Oden, Fågeln, Vulcanus, Pegasus och Sjötullen.</i>
	Höga hus. Byggnader med fler än 4 våningar över mark.		Kontroll av uppställningsplats RTJ fordon/utskjutsstegar, belamring i trapphus etc.
	Höga hus. Byggnader med fast installation för brandgasevakuering.		Kontroll av brandgasluckors funktion etc.
	Höga hus. Byggnader med fler än 16 våningar över mark.	2 år	
	Garage. Som har minst två plan under mark och en sammanhängande yta större än 2000 m ² .	2 år	
Vk 2A	Restaurang/danslokal. Restaurang och liknande verksamheter vilka har tillstånd att servera alkohol och där det finns plats för fler än 50 personer.	3 år	
	Kulturhistorisk byggnad. Samlingslokal för upp till 150 personer.	3 år	
	Höga hus. Byggnader med fler än 16 våningar över mark.	2 år	

Vk 2B	Samlingslokal. För fler än 150 personer.	3 år	
	Fritidsanläggning. Med plats för fler än 1000 personer helt eller delvis under tak.	3 år	
	Kulturhistorisk byggnad. Samlingslokal för fler än 150 personer.	3 år	
Vk 2C	Restaurang/danslokal. Samlingslokaler >150 personer med alkoholservice	3 år	
Vk 3A	Kulturhistorisk byggnad. För boendeändamål.	4 år	<i>Ex. Vis Byggnader och verksamheter belägna i trähusstaden Norrtälje i kvarteren Typhon, Justitia, Phoebus, Venus, Faunus, Mercurius, Pelikanen, Neptunus, Norrtälje-Båtsman, Norra berget, Större Pan, Oden, Fågeln, Vulcanus, Pegasus och Sjötullen.</i>
	Höga hus. Byggnader med fler än 4 våningar över mark.		Kontroll av uppställningsplats RTJ fordon/utskjutsstegar, belamring i trapphus etc.
	Höga hus. Byggnader med fast installation för brandgasevakuering.		Kontroll av brandgasluckors funktion etc.
	Höga hus. Byggnader med fler än 16 våningar över mark.	2 år	
	Familjedaghem. Pedagogisk omsorg i hemmiljö.		
Vk 3B	HVB/LSS.	3 år	
	Gemensamhetsboenden.	3 år	Ex. asylboenden, studentboenden.
Vk 4	Hotell/pensionat/förläggning. För fler än 100 gäster eller fler än 50 rum per byggnad.	2 år	Ex. hotell, barnkoloni, kursgård, försvarsanläggning.
	Hotell/pensionat/förläggning. För 50-100 gäster eller 25-50 rum per byggnad.	3 år	Ex. hotell, barnkoloni, kursgård, försvarsanläggning.

	Hotell/pensionat/förläggning. För fler än 9 gäster eller 5 rum per byggnad.	3 år	Ex. hotell, barnkoloni, kursgård, försvarsanläggning, bed and breakfast.
	Hotell/pensionat/förläggning. Objekt med 10 – 49 platser per byggnad.	4 år	Ex. hotell, barnkoloni, kursgård, försvarsanläggning, bed and breakfast.
Vk 5A	Förskola/fritidshem. Objekt där verksamheten ej enbart är beläget i markplan och där fler än 15 barn eller ungdomar vistas samtidigt.	3 år	Ej familjedaghem.
	Förskola/fritidshem. Objekt där verksamheten ej enbart är beläget i markplan och där fler än 5 funktionshindrade barn eller ungdomar med hjälpbehov vid utrymning i händelse av brand vistas samtidigt.	3 år	Ej familjedaghem.
	Förskola/fritidshem. Objekt i markplan där fler än 90 barn eller ungdomar vistas samtidigt.	3 år	Ej familjedaghem.
	Förskola/fritidshem. Objekt i markplan där fler än 5 funktionshindrade barn eller ungdomar med hjälpbehov vid utrymning i händelse av brand vistas samtidigt.	3 år	Ej familjedaghem.
	Förskola/fritidshem. Objekt där verksamheten ej enbart är beläget i markplan och där 15 eller färre barn vistas samtidigt.	4 år	Ej familjedaghem.
	Förskola/fritidshem. Objekt i markplan där 90 eller färre barn vistas samtidigt.	4 år	Ej familjedaghem.
	Förskola/fritidshem. Objekt där 5 eller färre barn med hjälpbehov vid utrymning i händelse av brand vistas samtidigt.	4 år	Ej familjedaghem.
	Daglig verksamhet. Övr. dagliga verksamheter enl. Socialtjänstlagen (2001:453)		
	Familjedaghem. Pedagogisk omsorg i hemmiljö.		Pedagogisk omsorg eller omsorg under obekvämt arbetstid, enligt Skolverkets allmänna råd med kommentarer för pedagogisk omsorg.

Vk 5B	Vårdboende/HVB/LSS. Objekt med fler än ett våningsplan eller fler än 75 vårdplatser	2 år	
	Vårdboende/HVB/LSS. Övriga objekt	2 år	
Vk 5C	Vårdanläggningar. Objekt med fler än ett våningsplan eller fler än 75 vårdplatser	2 år	
	Vårdanläggningar. Övriga objekt	3 år	
Vk 5D	Fängelse. Låsta institutioner och anstalter (fängelse, arrestlokal) där de intagna är inlåsta ständigt eller under viss tid.	3 år	
Vk 6	Industri. Anläggning som omfattas av 2 kap. 4§ i LSO eller Sevesolagen (1999:381).	2 år	Pappers-/textilindustri.
"Vk Ö" (Övrigt)	Tunnlar. Tunnlar längre än 500 meter och avsedda för allmän väg eller allmänna kommunikationsmedel.	2 år	

Tillståndsprövning enligt LBE

Tillståndshantering sker enligt LBE 16§. Handläggningen vid tillståndsprövning enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor ska på samma sätt som tillsynsutövningen ske både granskande och rådgivande. Handläggaren ska vara tydlig och stödjande i tillståndsprövningen.

Tabell 3 Frister och tillståndstider enligt LBE.

Objekt	Frist	Tillståndstid	Anmärkning
Automatbensinstation	4 år	12 år	Automatstationer utan stationsbyggnad eller med långt avstånd till omgivningen.
Övriga bensinstationer	2 år	12 år	Bensinstation med stationsbyggnad eller automatstation med kort avstånd till omgivningen.
Nyckelverk för diesel		12 år	Endast icke publika verksamheter.
Gasdepåer	2 år	10 år	Gasdepåer överstigande 3000 liter.
Industri med brandfarlig vara	4 år	10 år	Lösa behållare och/eller förvaring i cistern.
Industri med gasolcistern	2 år	10 år	Cistern med volym överstigande 1000 liter.
Restauranger o.dyl.	4 år	5 år – frekventa ägarbyten 10 år – övriga	
Övriga verksamheter	4 år	5 år – frekventa ägarbyten 10 år – övriga	T.ex. skolor eller försäljningslokaler.
Explosiv vara i riskgrupp 1.1 – 1.6		3 år	Inkl. stenspräckare och ammunition. Ej pyrotekniska artiklar (fyrverkerier) i riskgrupp 1.3 – 1.4.
Pyrotekniska artiklar i riskgrupp 1.3 – 1.4		1 år vid nytt tillstånd 3 år vid förnyat tillstånd	3 år ges endast tillståndshavare där brister i hanteringen ej påträffats vid tillsyn eller motsvarande.

Hjälp vid klassificering av farlig verksamhet

Då Länsstyrelsen ska besluta om klassificering begär räddningstjänsten in den skriftliga redogörelsen för brandskyddet, enligt LSO 2 kap. 3§, som då utgör underlag för länsstyrelsens beslut om vilka anläggningar inom kommunens geografiska område som kan vara aktuella att klassas som farlig verksamhet enligt samma lag. Anläggningar med verksamhet som klassas enligt ovan finns registrerade hos räddningstjänsten.

Remissinstans och yttrande till externa parter

Det finns flera områden där räddningstjänsten ej utgör myndighet utan fungerar som expertfunktion i brand-, risk- och olycksförebyggande frågor till interna (inom kommunen) och externa myndigheter.

Bygglov

Då bygg- och miljökontoret är myndighet i byggprocessen kräver de ofta att byggherren ska lämna in en brandskyddsdocumentation, upprättad enligt Boverkets byggregler (BBR) avsnitt 5:12, i samband med bygglovsansökan eller anmälan enligt plan- och bygglagen (2010:900). Räddningstjänsten granskar dokument rörande BBR avsnitt 5 Brandskydd. Granskning av handlingar (främst brandskyddsdocumentationer och brandskyddsskisser) sker genom hela byggprocessen. Beroende på bygglovsansökan/anmälan storlek och komplexitet granskas allt från bygghandling till relationshandling samt intyg rörande utförandet av brandskyddet. Utöver granskning av handlingar ingår att vid behov närvara vid tekniska samråd och ibland även vid slutsamråd. Skulle behovet finnas skulle räddningstjänsten kunna initiera ett platsbesök ska genomföras då räddningstjänsten bistår bygglovshandläggaren för att kontrollera viktiga punkter i byggskedet. Sedan januari 2015 debiterar räddningstjänsten internt antalet timmar som läggs ned vid granskning och medverkande i samråd från bygg- och miljökontoret.

Planärenden

När kommunen hanterar planärenden, till exempel detaljplaner, bistår räddningstjänsten på följande områden:

Risk för ras och skred, översvämningensrisk, riskavstånd till farlig verksamhet, avstånd till transportled för farligt gods, avstånd till drivmedelsstationer, närhet till vattenskyddsområde, krav på räddningstjänstens utrustning för att möjliggöra en trygg utrymning, tillgång till brandposter samt räddningstjänstens angreppsmöjligheter till fastigheter.

Polisremisser

Räddningstjänsten är remissinstans till Polismyndigheten. Det kan bland annat röra sig om frågor kring säkerhet vid allmän sammankomst, offentlig tillställning, användande av offentlig plats, idrottsevenemang eller fyrverkeri, scenfyrverkeri eller annan pyroteknik enligt ordningslagen (1993:1617) samt tillstånd till hotell- och pensionatverksamhet enligt lag (1966:742) om hotell- och pensionatverksamhet.

Sakkunnighetsutlåtanden

På skriftlig begäran från Polis- eller åklagarmyndighet samt domstol utför räddningstjänsten som brandsakkunnig expertis spridningsutlåtanden. Tjänstgörande yttre befäl för den aktuella händelsen är ansvarig för ärendet, enheten för Samhällsskydd bistår det yttre befälet.

Serveringstillstånd

Vid ansökningar om serveringstillstånd enligt alkohollagen (2012:1622) rådfrågar Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddskontor (SRMH) räddningstjänsten ifall lokalerna är anpassade för det personantal samt verksamhet som anges i ansökan.

Trafikplanering

Om Trafikverket eller kommunen planerar ny- eller ombyggnationer av vägar, järnvägar inom kommunens geografiska område bistår räddningstjänsten som en remissinstans på följande områden:

Insatstider, risk för ras och skred, översvämningsrisk, riskavstånd till farlig verksamhet, riskavstånd från transportled för farligt gods, närhet till vattenskyddsområde.

Länsstyrelsen

Räddningstjänsten är remissinstans till länsstyrelsen. Det kan bland annat röra sig om frågor eller yttranden om tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken. Dessa avser oftast om verksamheten som söker tillstånd uppfyller de lagar, regler och föreskrifter som finns samt skälighetsbedömning enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor 2 kap. 2§.

Följande aktiviteter ska genomföras:

- Alla inkomna brandskyddsdocumentationer ska behandlas samt stödja bygg- och miljökontoret och den enskilde i byggprocessen.
- Delta i arbetsplatsbesök under byggtiden samt utvärdera vår medverkan.
- Delta som sakkunnig på tekniskt samråd samt slutsamråd.
- Delta i arbetet med detaljplaner.
- Klargöra möjlighet att debitera för arbetet i planprocessen.
- Slutföra införandet av riktlinjer för hur brandpostnätet ska utformas vid byggnationer.
- Inkomna remisser skall besvaras. Vid behov görs ett platsbesök/tillsyn som stöd för remissutlåtandet.
- Se över möjligheten att utbilda biståndshandläggare och trygghetsjour för att förebygga bränder i hemmiljöer.
- Se över möjligheten att i samband med upphandling av exempelvis hemtjänstentreprenör erhålla deras medverkan i brandskyddfrågor i hemmet.
- Identifiera andra kommunala tvärprocesser där räddningstjänstens kompetens bör inkluderas.
- Sakkunnighetsutlåtanden ska handläggas i samråd med yttre befäl.
- Att utreda om sakkunnighetsutlåtanden kan debiteras beställaren.

Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll

Räddningstjänsten ansvarar för rengöring (sotning) av fasta förbränningsanordningar samt att i brandförebyggande syfte ansvara för att det som ska rengöras även kontrolleras ur brandskyddssynpunkt (brandskyddskontroll) inom Norrtälje kommun enligt LSO 3 kap. 4 §. Detsamma gäller för imkanaler i restauranger, storkök och därmed jämförbara utrymmen.

På uppdrag av Räddningstjänsten utförs rengöring och brandskyddskontroll av entreprenörer i form av två skorstensfejarmästare som innehar varsitt distrikt i kommunen. Norrtälje kommun har under 2015 upphandlat en ny skorstensfejarmästare för det norra distriktet eftersom förra gick i pension 31 mars 2015. Det nya avtalet är anpassat för det södra distriktet som har kvar sitt "livstidsavtal" som går ut 31 mars 2022, och avtalet med det norra sattes därför även det till 31 mars 2022. Fram till dess bör en utredning genomföras för att se om rengöring och brandskyddskontroll ska bedrivas helt eller delvis i kommunal regi alternativt fortsätta på entreprenad men med kortare avtalstider än dagens avtal.

Frister för brandskyddskontroll och vilken utbildning som krävs för att ha behörighet att utföra dessa har beslutats och meddelats genom MSB:s författningssamling (MSBFS 2014:6). Frister för rengöring beslutas av räddningsnämnden. Norrtälje kommun har med utgångspunkt från författningssamlings allmänna råd beslutat att för enstaka anläggningar ändra intervall för sotning.

Räddningstjänsten strävar efter att underlätta för den enskilde att utföra rengöring själv genom att instruktivt steg-för-steg visa hur en anmälan om egensotning går till, på Norrtälje kommunens hemsida finns en guide för egensotning samt att den enskilde kan inkomma med ansökan via kommunens e-tjänst eller via blankett.

Som ett led i att förbereda en framtida strategi samt för att utöka kommunens kompetens och förmåga att tillsyna, kontrollera samt utveckla sotningsverksamheten rekryterar räddningstjänsten en skorstensfejartekniker. Denne blir med sin yrkesvana och sakkunnighet ett värdefullt bidrag i utformandet av nya arbetsordningar, taxebestämmelser och upprättandet av kontrollböcker i ett av kommunen ägt ärendesystem för att säkerställa räddningstjänstens kontroller över skorstensfejarmästarnas brandskyddskontroller, en viktig pusselbit i räddningsregionens och kommunens vision för brandskyddsarbetet. Med sin områdesspecifika kompetens kan skorstensfejarteknikern bidra i utredningar kring skorstensrelaterade bränder för att på sikt minska antalet inträffade tillbud på grund av bland annat felaktiga installationer och okunskap.

Följande aktiviteter ska genomföras:

- Rekrytera en skorstensfejartekniker till att tjänstgöra hos räddningstjänsten från och med andra halvåret 2015/första halvåret 2016.
- Revidera/Slutföra arbetet med att införa ny arbetsordning och taxa.
- Inkomna ansökningar om egensotning ska handläggas.
- Yttranden gällande besvärsskrivelser.
- Myndighetsbeslut angående eldningsförbud i eldstad mm. (gäller även YB)
- Förbättra medborgarrelationen med södra och norra sotningsdistrikten (Bl.a. mäta antal klagomål).

- Se över kommunens process vad gäller installation av eldstäder, imkanaler och taksäkerhetsanordningar och bistå byggnadsnämnden med expertis inom området.
- Skapa rutiner för uppföljning från bygglovsprocessen till rengöring och brandskyddskontrollen för den enskilde, dvs fungera som en samordnande roll och kvalitetssäkring på att arbetet utförs på ett korrekt sätt, samt att skorstensfejarmästarna blir varse om nya objekt inom deras respektive distrikt.

Olycksutredning

Efter räddningsinsats ska en utredning genomföras som belyser vad som orsakade olyckan, olycksförloppet och hur insatsen genomfördes enligt LSO 3 kap. 10 §. Utredningarna ska ske i skäligen omfattning.

En viktig princip och arbetssätt ska vara att de erfarenheter som kommer fram via inträffade händelser skall överföras till det förebyggande och operativa arbetet för att på så sätt minska riskerna för att samma typ av olyckor inträffar igen, eller minska konsekvenserna av densamma. De flesta utredningarna görs genom insatsrapporteringssystemet.

Då händelserna är av större dignitet, komplexitet eller av andra omständigheter intressant kan utredningen göras av annan part, exempelvis annan närliggande räddningstjänst. Fördjupade olycksundersökningar skall även alltid delges Länsstyrelsen.

Verksamheten syftar också till att förse polisen med utredningsmaterial i form av spridningsutlåtanden beträffande brand- och rökgasspridning som kan komma att användas i en rättegång.

Följande aktiviteter ska genomföras:

- Dödsbränder föranleder alltid en fördjupad olycksutredning.
- Insatsrapporterna ska kvalitetssäkras för att utgöra ett fullgott underlag som olycksundersökning/uppföljning.
- Erfarenhetsåterföring efter genomförd insats ska ske regelbundet så att erfarenheter kan leda till konkreta lärande åtgärder.
- Upprätta ett system för att säkerställa att olyckor blir utredda och att erfarenheter tas tillvara.
- Säkerställa kvalitén på olycksutredning genom aktiva åtgärder.

Uppföljning

Antalet genomförda tillsyner enligt LSO och LBE samt utfärdade tillstånd enligt LBE följs upp kvartalsvis samt årligen. Verksamheten utvärderas löpande internt.

Antalet granskade brandskyddsdokumentationer samt närvarande på tekniska samråd och arbetsplatsbesök/slutsamråd i byggprocessen följs upp kvartalsvis samt årligen.

Deltagandet i antalet detaljplaner följs upp kvartalsvis samt årligen.

Antalet granskade remisser följs upp kvartalsvis samt årligen.

Kvantitativa mål enligt Tabell 4 följs upp.

Tabell 4 Styrtal och målvärden.

Styrtal	Definition	Målvärde 2016	Målvärde 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019
F1	Antal elever utbildade i brandskydd	100 % av 2100	100 % av 2100	100 % av 2100	100 % av 2100
F2	Antal kommunanställda och förtroendevalda utbildade i brandskydd	100 % av 1000	100 % av 1000	100 % av 1000	100 % av 1000
F3	Antal elever utbildade i sjukvård	100 % av 2100	100 % av 2100	100 % av 2100	100 % av 2100
F4	Antal kommunanställda och förtroendevalda utbildade i sjukvård	100 % av 1000	100 % av 1000	100 % av 1000	100 % av 1000
F5	Antal utbildade personer vid materieldepå eller värm	Samtliga närvarande	Samtliga närvarande	Samtliga närvarande	Samtliga närvarande
F6	Antal utbildade (elever) i bilsäkerhet	100 % av 2100	100 % av 2100	100 % av 2100	100 % av 2100
F7	Antal remisser/yttranden inom området sotning	100 % av inkomna remisser/yttranden	100 % av inkomna remisser/yttranden	100 % av inkomna remisser/yttranden	100 % av inkomna remisser/yttranden
F8	Antal remisser/yttranden efter begäran från Polisen	100 % av inkomna remisser/yttranden	100 % av inkomna remisser/yttranden	100 % av inkomna remisser/yttranden	100 % av inkomna remisser/yttranden
F9	Antal remisser/yttranden efter begäran från Socialkontoret	100 % av inkomna remisser/yttranden	100 % av inkomna remisser/yttranden	100 % av inkomna remisser/yttranden	100 % av inkomna remisser/yttranden
F10	Antal remisser/yttranden efter begäran från Bygg- och Miljökontoret	100 % av inkomna remisser/yttranden	100 % av inkomna remisser/yttranden	100 % av inkomna remisser/yttranden	100 % av inkomna remisser/yttranden

F11	Antal remisser/yttranden efter begäran från Planering- och utvecklingsavdelningen	100 % av inkomna remisser/yttranden	100 % av inkomna remisser/yttranden	100 % av inkomna remisser/yttranden	100 % av inkomna remisser/yttranden
F12	Antal genomförda tillsyner	100 % av 120 planerade	100 % av 120 planerade	100 % av 120 planerade	100 % av 120 planerade
F13	Antal behandlade tillstånd enligt LBE	100 % av inkomna tillståndsansökningar	100 % av inkomna tillståndsansökningar	100 % av inkomna tillståndsansökningar	100 % av inkomna tillståndsansökningar